

עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ

מהדורת שטראסער

שאלות ותשובות מחזה אליהו

חלק ג'

תשובות בהלכה ובירורי השיטות
על פי עומק מקור הדברים בש"ס ופוסקים

אשר חנן ה' את עבדו
פסח אליהו פאלק
גייטסהעד אנגליה

ירושלים
תש"פ

מפתח כללי

הקדמה כא

סימן א' המסתפק אם חזר מדיבורו בתוך כדי דיבור או לא לז

סימן ב' הכפילות בברכת מודים "מודים אנחנו לך" וכו' "נודה לך ונספר" וכו' מג

סימן ג' נטל ידיו לסעודה ובירך 'על נטילת ידים' ונמצא שהכלי פסול אם חוזר ומברך כשנטל ידיו
שנית מט

סימן ד' הברכות על חטה ושבולת שועל שלמים או לא מבושלים נג

קונטרס כיצד מברכים על מרקים שונים (ובו ד' תשובות)

סימן ה' (תשובה א') מרק צלול שאין בו ירקות ולא מזונות מה מברכין עליו סא

סימן ו' (תשובה ב') מרק שיש בו כמות קטנה או גדולה של ירקות מה מברכין עליו עב

סימן ז' (תשובה ג') מרק שיש בו כמות קטנה או גדולה של מיני מזונות מה מברכין עליו פב

סימן ח' (תשובה ד') קיצור הלכות ברכת המרקים השונים ע"פ המבואר בג' תשובות הנ"ל צ

סימן ט' אשה שמסופקת אם שכחה "רצה" בברכת המזון האם חייבת לחזור ולברך צג

סימן י' המריח מי בושם שבבקבוק האם מברך ברכת הריח צה

סימן י"א עשיית עיסה בערב שבת כדי להפריש חלה קא

סימן י"ב (נספח להנ"ל) בירורים בדינא ד"ערום לא יתרום" קה

סימן י"ג מתי יוצא אורח בהדלקת נר שבת בלי להשתתף בפרומה קז

סימן י"ד אשה, האם נגררת אחר בעלה בקבלת שבת קיט

סימן ט"ו המתפלל עם ציבור שאינו שלו האם נגרר אחריהם לאחר את קבלת השבת (המשך להנ"ל) קלא

סימן ט"ז שמע קידוש דליל שבת אבל לא שמע ברכת בורא פרי הגפן האם יצא ידי חובתו קלב

סימן י"ז חל יו"ט שני בשבת, אם בן א"י יוצא בקידוש ששומע מבן חו"ל קמ

סימן י"ח הגדיל ביום ב' או ג' בשבוע מדוע אינו חייב להבדיל פעם שניה קמו

סימן י"ט לצאת בכובע גשם (HOOD) התלוי בכפתורים בלבד בתוך מעיל גשם קנד

קונטרס בעניני ממצוא חפצך וגזירת שטרות (ובו ז' תשובות)

סימן כ' (תשובה א') קריאת אגרת כשיודע כבר את צרכי הגוף הכתובים בה קסז

סימן כ"א	(תשובה ב') ההיתר לקרות שמרי ממון לצורך מצוה ושאר כתבים אפילו לצורך הגוף קע
סימן כ"ב	(תשובה ג') קריאת שם המשלח שמאחורי המעטפה קעו
סימן כ"ג	(תשובה ד') לקרות אגרת (שיודע שאין בה צורך הגוף) שתוסיף לו עונג שבת גדול כמו אב שקורא מכתב מבנו קפא
סימן כ"ד	(תשובה ה') קריאת כתבי חדשות ועתונים ביום השבת קפו
סימן כ"ה	(תשובה ו') כתב שאין בו ספור דברים ואינו אלא "שם אדם" האם הוא בכלל שמורות קצג
סימן כ"ו	(תשובה ז') ודבר דבר – דיבור אסור הרהור מותר קצו
סימן כ"ז	מלטול פח אשפה בשבת רב
סימן כ"ח	היתר מלטול "לצורך גופו ומקומו" – מה דינו כשאינו לצורך שבת רכא
סימן כ"ט	תשובה לתגובה על מחז"א ח"א סי' מ"ו – אם נחשב "צורך מקומו" כשמסלק כלי מוקצה שמפריע לו רלב
סימן ל'	תשובה להערות על מחז"א ח"א סי' מ"ו – בענין הסרת כלי שמלאכתו לאיסור מהחדר מפני שהימצאותו שם מפריע לו רלח
סימן ל"א	תרופות מכל הסוגים, האם מוקצה הן בשבת או לא רמג
סימן ל"ב	(נספח להנ"ל) דבר מוקצה שיש היתר בהשתמשותו בשבת, האם הוי מוקצה רנב
סימן ל"ג	הוכחות שמותר להרכיב כלי עראי מ"אבני לגו" דלא חל עליו שם כלי רנד
סימן ל"ד	הקמת "במה מודרגת" הנקרא פארענטשעם בשבת רס
סימן ל"ה	קפה נמס שמערבין בו פירורי קפה טחון חי (GROUND COFFEE) רסו
סימן ל"ו	(נספח להנ"ל) ערוי מים על מרק שקונים בקופסא ובו תבלינים שאינם מבושלים עדו
סימן ל"ז	תגובה בענין הנ"ל – קפה נמס שיש בו קפה טחון חי (המשך להנ"ל) ערה
סימן ל"ח	תשובה לתגובה הנ"ל – קפה נמס שיש בו קפה טחון חי רעז
סימן ל"ט	תשובה לתגובה על מחז"א ח"ב סי' ט"ז בענין איסור מוליד בעשיית קפה בשבת רפד
סימן מ'	מלאכת לש בהכנת "דגני בוקר" (CEREALS) ודייסה סמיכה בשבת רפו
סימן מ"א	מערב אבק רפואי עם מים ושותהו, ורק אחר השתיה הוא נקרא ונעשה דבר עב – מצד מלאכת לש רצז
סימן מ"ב	הכנסת עדשות מגע (CONTACT LENSES) לתוך נוזל בשבת לרככם אחרי שנתקשו שא
סימן מ"ג	מלאכת מעבד נוהגת בשאר דברים חוץ מעור ואפילו בדברים שהם מעשה ידי אדם כניילון (המשך להנ"ל) שיד
סימן מ"ד	תגובה לתשובה הנ"ל – מעבד בריכוך עדשות מגע (המשך להנ"ל) שיט
סימן מ"ה	תשובה לתגובה הנ"ל – מעבד בריכוך עדשות מגע (המשך להנ"ל) שכג

סימן מ"ו	טיפות "צום-קל" בערב תענית שחל בשבת. שלא
סימן מ"ז	תגובה לתשובה הנ"ל - טיפות "צום-קל" בשבת (המשך להנ"ל) שלה
סימן מ"ח	תשובה לתגובה הנ"ל - טיפות "צום-קל" בשבת (המשך להנ"ל) שלה
סימן מ"ט	לשבת על כסא בנינה בשבת ונעשות על ידי זה גומות בקרקע שנה
סימן נ'	משא ומתן בדברים המובאים בקונטרס "פיה פתחה בחכמה" שסט
סימן נ"א	שקית שנפתחה באופן שלא הושחתה לגמרי - החיוב להוריק ממנה את האוכל מיד שפג
סימן נ"ב	היתר הכנסת מחלץ (CORKSCREW) לתוך פקק בפעם הראשונה בשבת שפו
סימן נ"ג	פתיחת פקק הברגה מפלסטיק בפעם הראשונה בשבת שפט
סימן נ"ד	לפתוח "שפופרת" (TUBE) בפעם הראשונה בשבת שצו
סימן נ"ה	פסיקת חבל הקשור בקשר שאסור להתירו תו

קונטרס בענינים הנוגעים למילה בשבת (ובו ג' תשובות)

סימן נ"ו	(תשובה א') להכניס בשבת צמר גפן שרוי ביין לפיו של תינוק להרגיעו אחר הברית. תיז
סימן נ"ז	(תשובה ב') שריית צמר גפן ביין אדום או לבן האם יש בה חשש צובע או מלבן תכג
סימן נ"ח	(תשובה ג') קריעת צמר גפן מחתיכה גדולה - אם יש בזה משום מלאכת קורע. תכה
סימן נ"ט	כאשר מכבס בחוה"מ עבור קטנים, האם מותר להוסיף בגד עבור גדול תל
סימן ס'	להאכיל בשר לקטנים בני חינוך אחר חצות היום בע"ש שבין ר"ח ות"ב. תלו
סימן ס"א	תשובה להערות על מחז"א ח"א סי' פ"ג - בענין לספות אוכל לקמן ביהכ"פ כאשר אין לתינוק צורך בו תמ
סימן ס"ב	הקורא את המגילה לפני עשר נשים האם מברך לאחריה "הרב את ריבנו" תמג
סימן ס"ג	האם יוצאים מצות "משלוח מנות" במה ששולחים שתי מנות שוות מאותו מאכל תנ
סימן ס"ד	בענין תולעים בתות שדה תנו
סימן ס"ה	עד כמה צריכים להתאמץ לבדוק ב"מוחזק בתולעים" תנז
סימן ס"ו	עד כמה צריכים להתאמץ לבדוק ב"מיעוט המצוי" (המשך מהנ"ל) תנט
סימן ס"ז	מצא ג' פירות מתולעים ועוד כמה פירות שאינם מתולעים, האם כל הפירות מוחזקים בתולעים תסג
סימן ס"ח	החיוב לבדוק כל פרי וירק וכו' שיש בהם חשש תולעים תסו
סימן ס"ט	תגובה בנוגע לדינא "דאין מבטלין איסור לכתחילה" בטיפות באך - מחז"א ח"ב סי' נ"א תסח

סימן ע'	תשובה לתגובה הנ"ל בנוגע לדינא "דאין מבטלין איסור לכתחילה" תעא
סימן ע"א	כאשר האוכל נצלה ברשת שבתוך סיר האם הסיר חייב במבילה. תעז
סימן ע"ב	(נספח להנ"ל) כיסוי כלי שני אם חייב במבילת כלים תפה
סימן ע"ג	בירורים בנוגע לאיסורא ד"לא תעשון אתי" איסור עשית בובה וציור של החמה הלבנה והכוכבים תפז
סימן ע"ד	בירור באיסורא ד"אחיזת עינים" הנקרא קסמים - "קאנדזערי" (CONJURY) תקיד
סימן ע"ה	קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן (BRAN) - בנוגע לשיעור מצות חלה תקיט
סימן ע"ו	קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן - בנוגע לשיעור מצות מצה (המשך להנ"ל) תקכב
סימן ע"ז	קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן - בנוגע לשיעור כזית לחיוב ברכת המזון (המשך להנ"ל) תקכד
סימן ע"ח	הא דנשתנה דרכי האכילה ואוכלין כהיום מורסן לברו וכ"ש לחם-מלא (המשך להנ"ל) תקכז
סימן ע"ט	אם מורסן הוסר שלא בכוונה - אם מצטרף בחזרתו (המשך להנ"ל) תקכט
סימן פ'	הגם שהדרך היום להסיר המורסן ולהחזירו, מ"מ ההלכה נשארה במקומה (המשך להנ"ל) תקל
סימן פ"א	מדות התורה בנפח ושל האומות במשקל - והנפ"מ היוצאות מהבדל זה (המשך להנ"ל) תקלג

קונטרס בענין חינוך לקיום המצוות (ובו ה' תשובות)

סימן פ"ב (תשובה א')	אם חייבים לחנך הקטן שיעשה את "מעשה המצוה" בהכשר גמור וכחיובו של גדול תקלו
סימן פ"ג (תשובה ב')	אם חייבים לחנך הקטן ב"חפץ המצוה" הכשר וראוי גם למצוותו של גדול תקמב
סימן פ"ד (תשובה ג')	בירור אם חייבים להקנות הד' מינים לקטן ביום א' דסוכות תקנא
סימן פ"ה (תשובה ד')	בענין שלא ילמדו קטנים וקטנות יחד בכתה אחת תקנז
סימן פ"ו	קטנים שלא שמעו קידוש כליל שבת והבדלה במוצאי שבת, האם חייבים לעשותם למחר בבוקר תקס
סימן פ"ז	אם ובנה ואיש זר בבית, האם צריכים איש שלישי כלילה תקסד
סימן פ"ח	מכתב מהמרא דאתרא שליט"א בענין הנ"ל - יחוד אם ובנה ואיש זר (המשך להנ"ל) תקסז
סימן פ"ט	תשובה למכתב הנ"ל - יחוד אם ובנה ואיש זר (המשך להנ"ל) תקסח
מפתח הענינים	תקעה
מפתח מקורות	תרמה
קונטרס כחצים ביד גיבור - בעניני חינוך	תרנט

מפתח מפורט

הקדמה סא

סימן א' המסתפק אם חזר מדיבורו בתוך כדי דיבור או לא לז

א. מדברי הראשונים משמע שבספק אם חזר בתכ"ד מהקל הקדוש ימשיך בתפלתו לז

ב. תמוה מדוע בספק אם חזר תכ"ד מותר להמשיך בתפלתו ולא חוששים לברכות לבטלה לז

ג. נראה דבכלל ד"ספק ברכות להקל" נתחדש דנחשב כמאן דודאי בירך לח

ד. הא דמותר לאכול אחר ספק ברכה, י"ל דהוא משום דנחשב כודאי בירך לח

ה. "ספק ברכה להקל" הוי כמאן דבירך, אבל אין לה שלימות של ברכה ממש לט

ו. דברי הח"א דהמתבלבל בתפלתו ואולי השמיט מתחיל ממקום שעומד כעת לט

ז. ראייה שהגר"ז ס"ל כהח"א מ

ח. ראיות שהמ"ב ס"ל כהח"א מא

ט. ע"ד הקושיא על הח"א מדברי האור זרוע מא

י. ע"ד הקושיא על הח"א מהירושלמי מב

סימן ב' הכפילות בברכת מודים "מודים אנחנו לך" וכו' "נודה לך ונספר" וכו' מג

סימן ג' נמל ידיו לסעודה ובירך 'על נמילת ידים' ונמצא שהכלי פסול אם חוזר ומברך כשנומל ידיו
שנית מט

סימן ד' הברכות על חטה ושבולת שועל שלמים או לא מבושלים נג

א. חטה חיה – האם ברכתה האחרונה "על האדמה" או בורא נפשות נג

ב. האם ברכת "על המחיה" מהני בדיעבד על חטה חיה או לא נג

ג. יצירת חטיפים שברכתם האדמה ונאכלים שלא בתוך סעודה נו

ד. ברכה ראשונה ואחרונה של "גרנולה בר" נו

ה. ברכה ראשונה ואחרונה שעל חטה תפוחה (שלווה) נח

קונטרס כיצד מברכים על מרקים שונים (ובו ד' תשובות)

סימן ה' (תשובה א') מרק צלול שאין בו ירקות ולא מזונות מה מברכין עליו סא

א. מחלוקת הרא"ש והרשב"א בדינא דמי שלקות דמברכין עליהן בפה"א סא

ב. שיטת הרמב"ם שרק בבישול ירקות לצורך המים (שיהא כמרק) רק אז מברכין על המים בפה"א סב

ג. שיטת תשו' הרא"ש דכל שבישול הירק אינו אלא לשמש תבלין למים ברכת המים שהכל סג

ד. דברי המ"א שאנו חוששים לדינא לכל השיטות הנ"ל ויסוד גדול שמבואר בסוף דבריו סה

ה. בירור הדברים שיש שני מיני "מרק ירקות" על האחד מברכין בפה"א ועל האחר שהכל סו

מחזה אליהו

י

- ו. הערה גדולה שיש לכאורה ירקות שמברכין על מימי בישולם בפה"א אפילו כשאין הבישול לצורך הירקות סז
 - ז. ישוב לקושיא הנ"ל דאין שום ירק שאינו נאכל לעצמו שמברכין על מימיו בפה"א סח
 - ח. דין מרק שמצד עצמו ברכתו בפה"א, כאשר נתבשל בו בשר עא
 - ט. סיכום הדברים שנתבררו בתשובה זו עב
- סימן ו' (תשובה ב') מרק שיש בו כמות קטנה או גדולה של ירקות מה מברכין עליו עב**
- א. קיצור ממה שיצא מהבירור דלהלן למען ירוץ הקורא בו עג
 - ב. שני אופני עיקר וטפל - לחם שנטפל לדג מלוח, ומיעוט בתבשיל שמתבטל לרוב עג
 - ג. האם מיעוט התבשיל מתבטל לרוב גם כאשר כל חלק ניכר לעצמו עד
 - ד. האם האוכל שבתוך התבשיל נחשב עיקר כנגד המשקה שבו עה
 - ה. מקור נאמן להוכיח שכשיש אוכל ומשקה מעורבין האוכל הוא העיקר עו
 - ו. דינן של ירקות הניתנים במרק (כאשר ברכת המרק עצמו שנ"ב) עז
 - ז. ירקות שנתבשלו במטרה לרסקם אחרי בישולם. מה מברכין על מימי הבישול עח
 - ח. סיכום דיני מרק שיש בו ירקות פא
- סימן ז' (תשובה ג') מרק שיש בו כמות קטנה או גדולה של מיני מזונות מה מברכין עליו פב**
- א. אופנים שונים של מזונות בתוך מרק – כגון שהם העיקר, הם הטפל, הם הרבה ירקות במרק, ועוד פב
 - ב. באופן שהמרק הוא העיקר, האם יש חשש, שאעפ"כ הוא נגרר אחר המיעוט מזונות פד
 - ג. ברכה אחרונה על טשאלנט שיש בו שעורים פו
 - ד. ברכה אחרונה על מרק שיש בו אטריות ומיני מזונות פח
 - ה. מרק שיש בו שעורים שלמים או שיש בו אורז פט
 - ו. סיכום הדברים שנתבררו בתשובה זו פט
- סימן ח' (תשובה ד') קיצור הלכות ברכת המרקים השונים ע"פ המבואר בג' תשובות הנ"ל צ**
- א. מרק צלול צ
 - ב. מרק שיש בו מזונות צא
 - ג. מרק שיש בו ירקות צא
 - ד. מרק שיש בו מזונות וגם ירקות צא
- סימן ט' אשה שמסופקת אם שכחה "רצה" בברכת המזון האם חייבת לחזור ולברך צג**
- סימן י' המריח מי בושם שבבקבוק האם מברך ברכת הריח צה**
- א. שאילתא קמא - ריח מי בושם, האם נחשב כריח שיש לו עיקר שאפשר לברך עליו צה
 - ב. שאילתא תנינא - הבושם שמעורב בספירט האם הוא דבר שיש לו עיקר צו
 - ג. שאילתא תליתאי - מי בושם ניתן על הגוף לריח טוב או להעברת זוהמא צז
 - ד. שאילתא רביעאי - האם מהני יחוד למי בושם שבצלוחית מאחר שאינו עומד ליתן ריח באופן זה צז
 - ה. בשמים של העברת זוהמא, למה א"א ליחדם לזמן להנאת ריח צח

- ו. בירור דלא מהני "יחוד" במי בושם ודינו שוה לבשמים של העברת זוהמא צט
 - ז. ביאור דברי הא"ר שאפשר ליחד ריח עודף של גימור כלים שיעמוד גם להנאת אדם ועי"ז לברך עליו . . . צט
- סימן י"א עשיית עיסה בערב שבת כדי להפריש חלה קא
- סימן י"ב (נספח להנ"ל) בירורים בדינא ד"ערום לא יתרום" קה
- סימן י"ג מתי יוצא אורח בהדלקת נר שבת בלי להשתתף בפרומה קז
- אקדמות מילין קז
- א. שיטה דס"ל ד"סמוך" הוא כשאוכל אצלו יותר משלושים יום קח
 - ב. שיטה הסוברת דנחשב "סמוך" גם אם אוכל בבית זה רק סעודה אחת קט
 - ג. בן הנוסע לזמן קצר, מתי אינו יכול לסמוך על ההדלקה שבבית הוריו קיב
 - ד. יציאה ארעית מפסיקה בקיום מצוה כציצית, ואינה מפסיקה שם "סמוך על שלחנו" קטז
- סימן י"ד אשה, האם נגררת אחר בעלה בקבלת שבת קיט
- א. אף דהבעל שייך לבהכ"נ מסוים מ"מ אין אשתו נגררת אחר אותו בהכ"נ קכ
 - ב. אין גרירה מחמת "קבלת שבת פרטית" של רוב בני העיר בביתם קכ
 - ג. האם נגררים אחר קבלת שבת שבבית הכנסת כאשר נשאר רוב הציבור בביתם קכב
 - ד. אדם השייך לבית כנסת שכבר קבלו בו שבת והוא לא הלך להתפלל עמם האם נגרר אחריהם קכג
 - ה. האם אשה נגררת אחר בעלה שקיבל שבת ע"י תפלה קכד
 - ו. שיטת הגר"ז דאין אשה נגררת אחר קבלת שבת של בעלה, וראיה לדבריו קכז
 - ז. דברי גדולי רבני דורינו בנדון שאלה זו קכח
- סימן ט"ו המתפלל עם ציבור שאינו שלו האם נגרר אחריהם לאחר את קבלת השבת (המשך להנ"ל) . . . קלא
- סימן ט"ז שמע קידוש דליל שבת אבל לא שמע ברכת בורא פרי הגפן האם יצא ידי חובתו קלב
- א. שיטת החכם צבי שברכת בורא פרי הגפן הוי חלק מעצם הקידוש קלב
 - ב. הביאור בשיטה שברכת "בורא פרי הגפן" היא העיקר, וכדי שלא תהא לבטלה שותים את היין קלד
 - ג. שיטת הגר"ז דברכת בפה"ג אינה חלק מעצם הקידוש קלה
 - ד. התירוף למה אין ללמוד דבפה"ג חובה הוא מרש"י דעירובין (מ:) קלז
 - ה. הוכחה גדולה מדברי המ"א דאין בפה"ג חלק מעצם הקידוש קלט
 - ו. סיכום הדברים ממה שאיתברר דאין בפה"ג חלק מקידוש או הבדלה קמ
- סימן י"ז חל יו"ט שני בשבת, אם בן א"י יוצא בקידוש ששומע מבן חו"ל קמ
- סימן י"ח הגדיל ביום ב' או ג' בשבוע מדוע אינו חייב להבדיל פעם שניה קמו
- א. הבדלה עד סוף יום ג' מדין תשלומין היא או דעיקר זמנה נמשך עד סוף יום ג' קמו
 - ב. אונן במוצש"ק אם יבדיל אחר הקבורה תלוי לכאורה בספק הנ"ל קמח
 - ג. מבדילין בשבת מפלג ואילך וא"כ יתחייב אחר הקבורה דהא חל החיוב לפני האנינות קמט
 - ד. דברי הגרע"א שכתב דאונן שאכל פת נחשב כאנוס שלא לברך ברכת המזון קנ
 - ה. נעשה בר מצוה ביום ב' או ג' למה אינו מחויב לחזור ולהבדיל קנב

ו. נעשה בר מצוה במוצש"ק האם אפשר לפוטרו מהבדלה לגמרי מדלא היה בר חיובא בשבת קנג

סימן י"ט לציאת ככובע גשם (HOOD) התלוי בכפתורים בלבד בתוך מעיל גשם קנד

א. דבר חשוב שאין דרכו להיות מחובר לבגד אינו בטל לבגד גם אם הוא תפור אליו קנה

ב. רק ע"י תפירה וכיוצא בו מתבטל דבר לבגד, ולא ע"י כפתורים קנו

ג. להוציא בשבת את הכפתורים שבתוך הבגד בכדי להשתמש בהם בחול קנז

ד. גם כובע דעלמא אסור לציאת בו (כשאינו על ראשו) אם הוא רק מחובר בכפתורים קנז

ה. מה שאפשר לעשות כאשר הכובע מחובר בכפתורים קסא

ו. חגורת המעיל - לציאת בה כאשר היא תלויה ואינה תפורה למעיל קסב

ז. חגורת מעיל פתוחה אפשר להחשיבה כתכשיט קסג

ח. לציאת בחגורת מכנסיים פתוחה, שרוכי נעל פתוחים, וחפתים (CUFF-LINKS) שאינם מחוברים קסה

קונטרס בעניני ממצוא חפצך וגזירת שטרות (ובו ז' תשובות)

סימן כ' (תשובה א') קריאת אגרת כשיודע כבר את צרכי הגוף הכתובים בה קסז

א. ההיתר לקרוא אגרת הוא רק כאשר אינו יודע את תוכנה קסז

ב. אחר שקרא את המכתב אסור שוב לקרותו גם אם יש בו צורך הגוף קסח

ג. הטעם דמותר לשלוח מכתב שאין בו דבר נחוץ ויודע שיקרא בו המקבל בשבת קסט

סימן כ"א (תשובה ב') ההיתר לקרות שטרי ממון לצורך מצוה ושאר כתבים אפילו לצורך הגוף קע

א. גדר ההיתר לקרות אפילו שטרי ממון כשיש צורך מצוה בדבר קע

ב. הזמנה לסעודת מרעים לאו בכלל צרכי הגוף הוא קעב

ג. הזמנה לסעודת מצוה בכלל כתב של מצוה היא קעג

ד. ההיתר לקרות כתב של מצוה (שאינו נוגע לעניני ממון) הוא גם כשאין הענין נוגע בשבת כלל קעג

ה. שטרי ממון שיש צורך מצוה לקרותן, נראה דרך אם נחוץ לקרותן בשבת הוא דיש היתר קעד

ו. מותר לקרוא כתב שאולי יש בו צרכי הגוף גם כשיודע שלא יאה ביכלתו לטפל בו בשבת קעה

ז. היתירא ד"צרכי הגוף" כולל כל צרכי האדם כגון שמות רחובות וטבלה של משחקים קעה

סימן כ"ב (תשובה ג') קריאת שם המשלח שמאחורי המעטפה קעו

א. אם יש לגזור מעטפה אטו שטרי ממון או לא קעו

ב. כתב שאין בו עניני ממון האם יש היתר לקרותו כדי להשיג דבר שהוא צורך הגוף קעז

ג. כתב המשמש את הנייר (לדעת למי שייך הנייר) אולי חלוק לגמרי משטרות שבהן הנייר משמש כבסיס

לכתב קעז

ד. קריאה הנצרכת עבור דבר הנאכל בשבת בכלל צרכי הגוף היא ומותרת קעט

ה. היתר קריאת השם הכתוב על המעטפה מדידע עי"ז אם המכתב דבר נחוץ הוא קפ

סימן כ"ג (תשובה ד') לקרות אגרת (שיודע שאין בה צורך הגוף) שתוסף לו עונג שבת גדול כמו אב

שקורא מכתב מבנו קפא

א. שיטת המ"א דמותר לקרות את הנאסר מגזירת שטרות, כאשר יש צורך עונג שבת בדבר קפא

- ב. איסור קריאת שטרי הדיוטות מטעם שמא ימחוק או משום דינא ד"ממצא חפציה" קפב
- ג. השגת הגר"ז על המ"א מאיסור קריאת שטרי ממון ואפילו כשנוגע לעונג שבת קפד
- ד. סיכום הדעות בנד"ד קפה
- סימן כ"ד (תשובה ה') קריאת כתבי חדשות ועיתונים ביום השבת קפו**
- א. סברת הפוסקים על סמך מה יש להתיר קריאת עיתונים בשבת קפו
- ב. דף שיש בו דבר תורה או צורך הגוף האם זה מתיר את קריאת כל הכתוב בדף ההוא קפז
- ג. עיתונים שכל מהותם הוא להודיע את מצב כלל ישראל בכל מקומות פזורים קפח
- ד. עד כמה יש לחשוש אודות עניני מסחר שנמצאים בעתונים קפט
- ה. סיכום דברינו הנ"ל ואיך יש לנהוג למעשה קצא
- סימן כ"ה (תשובה ו') כתב שאין בו ספור דברים ואינו אלא "שם אדם" האם הוא בכלל שמורות קצג**
- סימן כ"ו (תשובה ז') ודבר דבר – דיבור אסור הרהור מותר קצו**
- סימן כ"ז מלמול פח אשפה בשבת רב**
- א. מתי הפח נעשה בסיס למוקצה שבתוכו רב
- ב. מתי מותר לטלטל 'שיירי אוכל' הראויים רק לבהמה רט
- ג. האם אפשר להציל פח מדין בסיס גם בלא נתרקן לפני שבת ריב
- ד. איך לנהוג בשבת בפחי אשפה הנמצאים בבית באופנים שונים רטז
- סימן כ"ח היתר מלמול "לצורך גופו ומקומו" – מה דינו כשאינו לצורך שבת רכא**
- א. גם קדירות שלנו הם כלים שמלאכתם לאיסור ודין מוקצה עליהם רכא
- ב. עד היכן מגיע ההיתר דלטול לצורך גופו רכד
- סימן כ"ט תשובה לתגובה על מחז"א ח"א סי' מ"ו – אם נחשב "צורך מקומו" כשמסלק כלי מוקצה שמפריע לו רלב**
- סימן ל' תשובה להערות על מחז"א ח"א סי' מ"ו – בענין הסרת כלי שמלאכתו לאיסור מהחדר מפני שהמצאותו שם מפריע לו רלח**
- א. הסרת כלי שמלאכתו לאיסור המיועדת להזיק מי שמתקרב אליו רלח
- ב. ביאור כוונת הבה"ל דמתיר להסיר קדירה ריקנית מדהוי גרף של רעי רלט
- ג. דו"ד בראיה משבת (מה). דהסרת המזיק בכלל "צורך מקומו" היא רמ
- ד. הסרת "מוקצה מחמת גופו" ע"י טלטול מן הצד מפני שהמצאותו בחדר מפריעה לו רמא
- ה. כלי שרוב תשמישו לאיסור ומיעוט תשמישיו התדיריים להיתר, אם כלי שמלאכתו לאיסור הוא רמא
- סימן ל"א תרופות מכל הסוגים, האם מוקצה הן בשבת או לא רמג**
- א. תרופות עבור חולה שיש בו סכנה נצרכות בכל עיר ועיר רמג
- ב. דבר הראוי אינו מוקצה גם אם ברור שלא יבא לידי שימוש בשבת רמד
- ג. דבר הראוי אינו מוקצה גם אם בדעתו לא להשתמש בו עוד גם בחול רמו
- ד. מותר לטלטל בשבת גם מה שאינו כלי או אוכל, כעפר המוכן לשימוש רמז

- ה. גם רפואות דבעיקר עומדות עבור צער ומיחוש דאסור לקחתן בשבת אינן מוקצה רמח
- ו. אם מותר לטלטל מוקצה כדרכו לצורך חולה רמט
- ז. דברי המנחת שבת בהאי ענינא אינם שייכים לנידון שלנו רנא
- סימן ל"ב (נספח להנ"ל) דבר מוקצה שיש היתר בהשתמשותו בשבת, האם הוי מוקצה רנב
- סימן ל"ג הוכחות שמותר להרכיב כלי עראי מ"אבני לגו" דלא חל עליו שם כלי רנד
- סימן ל"ד הקמת "במה מודרנת" הנקרא פארענמשעס בשבת רס
- סימן ל"ה קפה נמס שמערבין בו פירורי קפה טחון חי (GROUND COFFEE) רסו
- א. קפה נמס שאין בו קפה טחון – האם מותר לתת את הקפה לתוך כלי שני רסו
- ב. בסממנים (הכולל פולי קפה ועלי תה) הפליטה היא הבישול – וכל שלא נגמרה הפליטה לגמרי שייך בהם עוד בישול רסח
- ג. פולי קפה קלויים פליטתם זהו בישולם ואסור ליתנם אפילו בכלי שלישי רסט
- ד. קפה קלוי המפורר לאבקה אינו ראוי לאכילה – ועירוי רותחים עליו הוי בישולו רעא
- ה. אם יש לצדד שהקפה הטחון בטל הוא בקפה נמס רעב
- ו. היוצא מהנ"ל שיש להכין תמצית (עסענס) מקפה זה בע"ש כדי להשתמש בו בשבת רעג
- סימן ל"ו (נספח להנ"ל) ערוי מים על מרק שקונים בקופסא ובו תבלינים שאינם מבושלים עדר
- סימן ל"ז תגובה בענין הנ"ל – קפה נמס שיש בו קפה טחון חי (המשך להנ"ל) ערה
- סימן ל"ח תשובה לתגובה הנ"ל – קפה נמס שיש בו קפה טחון חי רעז
- סימן ל"ט תשובה לתגובה על מחז"א ח"ב סי' מ"ז בענין איסור מוליד בעשיית קפה בשבת רפד
- סימן מ' מלאכת לש בהכנת "דגני בוקר" (CEREALS) ודייסה סמיכה בשבת רפו
- א. בדרך כלל "נתינת מים לתוך האוכל" נחשבת לש רק לכתחילה לחומרא רפו
- ב. כאשר הלישה העבה נגמרת מאליה ע"י נתינת המים לכו"ע הוי לש רפח
- ג. דייסה ושכולת שועל בני לישא הם אף שלא נעשים עיסה חלקה כעיסת לחם רפט
- ד. איך אפשר לעשות דייסה עבה בע"ש ולרככה לגמור את תיקונה בהיתר בשבת רצ
- ד. חוקר אם הוספת משקה לתקן עיסה שהיא יבשה מדי, אם הוא לש או לא רצב
- ה. בנד"ד יעשה דייסה עבה מאוד מבעוד יום, ובשבת יערב בה חלב ויתקנה ע"י עירוב שתי וערב רצג
- ו. מה לעשות כאשר לא הוכן המאכל מבעוד יום ויש צורך גדול בדייסה סמיכה רצד
- סימן מ"א מערב אבק רפואי עם מים ושותהו, ורק אחר השתיה הוא נקרא ונעשה דבר עב – מצד מלאכת לש רצז
- א. העושה תערובת נוזלי שמתעבה אחר זמן עובר בלש מן התורה רצז
- ב. חומר שרק מתעבה במעיו של אדם נחשב כעודו קיים בשעה שמתעבה רצז
- ג. הא דהבולע עשבים שהורגים תולעים שבמעיים אינו נחשב כשוחט בשבת רצט
- ד. סיכום הדברים ש

- סימן מ"ב הכנסת עדשות מגע (CONTACT LENSES) לתוך נוזל בשבת לרכבם אחרי שנתקשו שא
 א. אם יש מעבד בשאר מיני חומרים לבד מעור שב
 ב. ריכוך עור ע"י הוספת שומן ושמנונית הוי מעבד דהוי מצרכי העור שה
 ג. אם איסורי מעבד נוהגים בעור ישן שז
 ד. הלכה למעשה בנוגע להכנסת עדשות מגע לתוך נוזל מיוחד שט

סימן מ"ג מלאכת מעבד נוהגת בשאר דברים חוץ מעור ואפילו בדברים שהם מעשה ידי אדם בניילון

- (המשך להנ"ל) שיד
 א. טעמא דמילתא להא דצירוף חבית בתנור אינו נחשב מעבד שטו
 ב. הגם דמעבד שייך בחומרים אחרים אולי אינו נוהג בניילון דהפרדת בני אדם הוא שטז
 ג. אולי מעבד שייך רק בחומר שהוא הרכבה טבעית לאפוקי ניילון שהוא הרכבת בני אדם שיז
 ג. דברי החזו"א דטוחן אינו נוהג אלא "בהרכבה טבעית" אין לו שייכות לנד"ד שיח

סימן מ"ד תגובה לתשובה הנ"ל - מעבד בריכוך עדשות מגע (המשך להנ"ל) שיט

סימן מ"ה תשובה לתגובה הנ"ל - מעבד בריכוך עדשות מגע (המשך להנ"ל) שכג

- א. ריכוך עור בשמן, אב מלאכה דמעבד הוא ואיסורו נוהג גם בפלסטיק וכדומה שכג
 ב. בנידון אם ריכוך עדשות שנתבשו נחשב כתיקון של קיימא או לא שכה
 ג. תיקון כלי הנעשה שלא בידים, האם "גרמא" הוא או "מלאכה כלאחר יד" שכז
 ד. האם יש צד שמותר לעשות מלאכה ע"י שינוי במקום צערא דגופה שכט
 ה. להתיר נד"ד מטעם דהוי רק הרכבה (הלענסעס עם הנוזל) העומדת להתפרק כל עת של

סימן מ"ו טיפות "צום-קל" בערב תענית שחל בשבת שלא

- א. אם יש איסור 'רפואה בשבת' בלקיחת טיפות אלו בשבת שלב
 ב. אם יש איסור 'הכנה משבת לחול' בלקיחת טיפות אלו בשבת שלד
 ג. אם נכון למי שאין לו צורך בהם להקל מעליו התענית ע"י לקיחת טיפות אלו שלה

סימן מ"ז תגובה לתשובה הנ"ל - טיפות "צום-קל" בשבת (המשך להנ"ל) שלה

סימן מ"ח תשובה לתגובה הנ"ל - טיפות "צום-קל" בשבת (המשך להנ"ל) שלח

- א. רפואה בשבת כאשר תכליתה לשמור על מכה שנתרפאה שלא תחזור ותתעורר שלח
 ב. הסרת המזיק מותרת ולא נחשבת כמרפא - אבל לחזק את הגוף שיוכל להסיר את המזיק אסור שמג
 ג. רפואה שנתערבה באוכלין בשבת או בע"ש - אם עי"ז מותר לקחתה שמה

סימן מ"ט לשבת על כסא בנינה בשבת ונעשות על ידי זה גומות בקרקע שנה

- א. מה שפועל בכובד גופו, האם נחשב כעושה בידים או ע"י גרמא שנה
 ב. פ"ר בתרי דרבנן מותר האם בכלל זה פ"ר בכלאחר יד וגם מקלקל שנו
 ג. להמית צמח בלי לקוצרו מחיבורו האם בכלל קוצר הוא שנט
 ד. חלל שנעשה ע"י שכובש את הקרקע תחתיה אם בכלל עשיית בור הוא או לא שסא
 ה. הוכחות ד"כובש" הוי פטור בעשיית חריץ ולא בעשיית גומא שסא
 ו. התוחב דבר לתוך עפר ומשאירו שם האם נחשב כעשה בור או לא שסד

- ז. הוכחה מהר"ח דתחיבת דבר לתוך עפר אינה נחשבת כעשיית גומא שסו
ח. הכרעת השאלה אם יש איסור עשיית בורות ע"י שכובש פני הקרקע שסח
ט. העולה מכל הנ"ל בע"ה: שסט

- סימן נ' **משא ומתן בדברים המובאים בקונטרס "פיה פתחה בחכמה"** שסט
א. יסוד היתר קריעה דרך קלקול בשבת לצורך אוכלין וכדומה שע
ב. כאשר מותר להפריד דברים דבוקים – האם מותר להפרידם בפני ע"ה שפא
ג. תופר וקורע אינם אלא בדברים רכים – הגדר של דברים רכים ודברים קשים שפא
ד. האם "פותחו קליפת האגוז" הכוונה בדרך השחתה או רק שאינו מתקן פתח בקריעתו שפב
ה. חיתוך שאינו משנה את מדת או צורת הדבר אינו בכלל מחתך שפב
ו. פתח בכלי מתכת שנסתם עם נייר אלומיניום לפני שנעשה כלי, האם עדיין נחשב פתח שפב

סימן נ"א **שקית שנפתחה באופן שלא הושחתה לגמרי – החיוב להוריק ממנה את האוכל מיד** שפג

סימן נ"ב **היתר הכנסת מחליץ (CORKSCREW) לתוך פקק בפעם הראשונה בשבת** שפו

סימן נ"ג **פתיחת פקק הברגה מפלסטיק בפעם הראשונה בשבת** שפט

- סימן נ"ד **לפתוח "שפופרת" (TUBE) בפעם הראשונה בשבת** שצו
א. מסתפק אם "שפופרת של מתכת" סתומה הוי גוף אטום או הוי כלי שצו
ב. דעת הר"ן דגם בנסתם הפתח לעולם לא פקע שם פתח מיניה אם אינו סתימה מעלייתא שצח
ג. הרבה חולקים על הר"ן וס"ל דכל שנסתם לעולם פקע מיניה שם פתח שצט
ד. המנקב את ראש השפופרת האם נחשב כעושה "פתח להוציא" תב
ה. אין איסור מצד קורע הגם דהסתימה עשויה ממתכת רכה תד
ו. איך לפתוח שפופרת עשויה מפלסטיק ששני צדדיה סתומים לגמרי תה

- סימן נ"ה **פסיקת חבל הקשור בקשר שאסור להתירו** תו
א. איסור ניתוק משיחות בית הצואר של בגד כשנקשרו ליותר מז' ימים תז
ב. כאשר אסור להתיר את משיחות בית הצואר הרי הוא כסתום, וניתוק המשיחות הוי כמתקן פתח תט
ג. הגר"ז והמ"ב כהתו"ש ס"ל שאיסור קריעת משיחות בית צואר משום תיקון מנא הוא תי
ד. הוכחה מהפמ"ג דמותר לנתק חבל הקשור בקשר הגם שאסור להתירו תיב
ה. הוכחה להנ"ל מדברי הגר"ז בדינא דחותלות של תמרים תיב
ו. אם מותר לנתק חבל שיש בו קשר לפני נשים ועמי הארץ תטו

קונטרס בענינים הנוגעים למילה בשבת (ובו ג' תשובות)

סימן נ"ו (תשובה א') **להכניס בשבת צמר גפן שרוי ביין לפיו של תינוק להרגיעו אחר הברית** תיז

סימן נ"ז (תשובה ב') **שריית צמר גפן ביין ארום או לבן האם יש בה חשש ציובע או מלבן** תכג

סימן נ"ח (תשובה ג') **קריעת צמר גפן מחתיכה גדולה – אם יש בזה משום מלאכת קורע** תכה

- סימן נ"ט כאשר מכבס בחוה"מ עבור קמנים, האם מותר להוסיף בגד עבור גדול תל
- א. האם יש היתר של "מרבח בשיעורים" כשמכבס במכונת כביסה תל
- ב. הוכחות חזקות שחז"ל עשו גזירת כיבוס בגדים כ"מלאכת איסור דחוה"מ" תלא
- ג. כללים בהתירא דמרבח בשיעורים תלב
- ד. כיבוס בגדים שוינהו רבנן כמלאכה אסורה וגם נשאר בצורת גזירה בעלמא תלג
- ה. אסור להוסיף בגדי גדולים לכביסת בגדי קטנים תלד
- ו. תמיהות בדברי המתירים בשאילתא הנ"ל תלד
- ז. מותר להוסיף בגדי קטנים שאינו צריך להם במועד לכביסת בגדי קטנים תלה
- ח. בגדי פשתן מותר לכבסן מדקל לכבסן, ושאר בגדים אסור הגם שקל לכבסן במכונת כביסה תלה

סימן ס' להאכיל בשר לקמנים בני חינוך אחר חצות היום בע"ש שבין ר"ח ות"ב תלו

סימן ס"א תשובה להערות על מחו"א ח"א סי' פ"ג - בענין לספות אוכל לקמן ביהכ"פ כאשר אין

- לתינוק צורך בו תמ
- א. אם מותר לספות לקטן בידים ביהכ"פ מאכל או משקה כשאינו לו שום צורך בו תמ
- ב. כל שבירך שהחיינו בהדלקת הנרות א"א לו להתנות שאינו רוצה לקבל איסורים דיו"ט תמב
- ג. האם נכון לכתוב בקשה של "ודו"ק" בסוף בירור הלכה או דיש בזה משום יוהרה תמב

סימן ס"ב הקורא את המגילה לפני עשר נשים האם מברך לאחריה "הרב את ריבנו" תמג

- א. מחלוקת הפוסקים אם אין לברך ברכת "הרב את ריבנו" אלא בציבור תמג
- ב. סיבת הדין שאין לברך ברכת הרב את ריבנו אלא בעשרה תמה
- ג. קריאת מגילה שלא בזמנה שאינה אלא בעשרה - האם קוראין ומברכין לפני עשר נשים תמו
- ד. ביאור הא דלברכת הגומל בעינן עשרה אנשים, וגם אשה חייבת לברך (אם אפשר) לפני עשרה אנשים תמוז
- ה. סיכום הדין בנוגע לשאלה שהתחלנו בה תמח

סימן ס"ג האם יוצאים מצות "משלוח מנות" כמה ששולחים שתי מנות שוות מאותו מאכל תנ

- א. חילוק גדול בין מנות גדולות, מנות בינוניות, ומנות קטנות תנ
- ב. נראה דגם אם מנות שוות מהני אי אפשר לצאת במנה אחת גדולה כשתים תנר
- ג. שהמשלוח מנות חייב להיות דבר חשוב בעיני המקבל תנה

סימן ס"ד בענין תולעים בתות שדה תנו

סימן ס"ה עד כמה צריכים להתאמץ לבדוק ב"מוחזק בתולעים" תנוז

סימן ס"ו עד כמה צריכים להתאמץ לבדוק ב"מיעוט המצוי" (המשך מהנ"ל) תנט

סימן ס"ז מצא ג' פירות מתולעים ועוד כמה פירות שאינם מתולעים, האם כל הפירות מוחזקים

בתולעים תסג

סימן ס"ח החיוב לבדוק כל פרי וירק וכו' שיש בהם חשש תולעים תסו

סימן ס"ט תגובה בנוגע לדינא "דאין מבטלין איסור לכתחילה" במיפות באך - מחז"א ח"ב סי' נ"א . . . תסח

סימן ע' תשובה לתגובה הנ"ל בנוגע לדינא "דאין מבטלין איסור לכתחילה" . . . תעא

א. הא דמגעילין כלי בן יומו הגם דמכנים בהדיא מים בשיעור שיבטל את האיסור . . . תעא

ב. חילוק בין היכא שיהנה מהאיסור שנתבטל להיכא שלא יהנה מהאיסור שנתבטל . . . תעב

ג. הא דזרוע בשלה נחשב חידוש הגם שאינו מכוון לבטל . . . תעג

ד. האיסור להעמיד גבינה בעור קיבת שחוטה הגם שאינו מכוון לבטל את הבשר . . . תעד

ה. שיטת הנו"ב דרך כשכבר נתערב יש היתר להוסיף ולבטל . . . תעה

ו. המקור בחז"ל שיש היתר לבטל כשאינו מכוון לבטל . . . תעה

ז. בספק איסור האם יש דינא דאין מבטלין איסור לכתחילה . . . תעו

סימן ע"א כאשר האוכל נצלה ברשת שבתוך סיר האם הסיר חייב בטבילה . . . תעז

א. האם הסיר חייבת בטבילה מחמת השמן שנוגע בו . . . תעז

ב. האם כלי נחשב "כלי סעודה" ע"י נגיעה בהאכל או גם ע"י שבולע טעם האוכל . . . תעח

ג. בנוגע לטבילת כלים אזלינן בתר הציפוי הנוגע באוכל ולא התוך . . . תעט

ד. החילוק בין "כלי סעודה" בנוגע לטבילת כלים ו"כלי" בנוגע להלכות טומאה וטהרה . . . תפ

ה. לרוב הפוסקים בעינין שהכלי יגע בהאכל ואי לאו פטור מטבילה . . . תפא

ו. יש לפרש דגם להגר"א רק בנגיעה באוכל הוי כלי סעודה . . . תפד

סימן ע"ב (נספח להנ"ל) כיסוי כלי שני אם חייב בטבילת כלים . . . תפה

סימן ע"ג בירורים בנוגע לאיסורא ד"לא תעשון אתי" איסור עשיית בובה וציור של החמה הלבנה

והכוכבים . . . תפז

א. "בובה" אם חייבים לעשות בה פגם . . . תפז

ב. כאשר פוגמים את האף האם צריכים להוריד את האף או דמספיק לפגוע בו . . . תצ

ג. כשיש צורך לעשות פגם, האם חיתוך אצבע אחת מספיק . . . תצא

ד. מקום האזניים מכוסה, ובאמת אין שם אזניים, האם נחשב פגם . . . תצב

ה. ראש גולם ופנים מצוירות עליו - האם מהני לקלקל את הציור . . . תצג

ו. לחבר לבובה שוב יד או רגל שנתפרקו ע"י ישראל או ע"י נכרי . . . תצד

ז. לשיטת הרמב"ן דאסור לצייר דמות אדם, האם כמו כן אסור לצלמו . . . תצו

ח. לצייר תמונת חמה או לבנה, כאשר ענן מכסה מקצת מהציור . . . תצט

ט. הטעם דאסור לצייר לבנה כפי שהיא בתחילת החודש . . . תק

י. לצייר ולצלם את החמה בשעה שמקצתה שקוע מתחת לאופק . . . תקא

יא. לצייר את עיגול החמה כשתוכו לבן וגם סביבות החמה לבן . . . תקד

יב. האיסור לצייר כוכבים - האם הוא רק עם זנבות . . . תקה

יג. האיסור לצייר את המזלות - האם רק את כולן יחד . . . תקו

יד. לצייר צורת כוכבים כשאנו מכוין לכוכבי השמים . . . תקז

טו. האם סומכין להקל בשל פרקים - דאם אפשר לחברם בקלות אין איסור . . . תקח

- טז. לחתוך עוגה כצורת לבנה או כצורת אדם - או לצייר ע"ג עוגה צורת לבנה או צורת אדם תקט
- יז. מותר לצייר את צבא השמים בכדי להתלמד - הגדר בזה תקי
- סימן ע"ד בירור באיסורא ד"אחיות עינים" הנקרא קסמים - "קאנדזערי" (CONJURY) תקיד
- א. האוחז עינים עובר בלאו דמכשף ובלאו דמעונן תקיד
- ב. האם יש תמיד שני לאוין באחיות עינים - מעונן ומכשף או לא תקטו
- ג. מה דינה של "אחיות עינים" כפי שנעשית בימינו תקטז
- ד. המצוה לקוסם נכרי שיבא ויעשה עניני "אחיות עינים" האם הוי אמירה לעכו"ם תקיז
- סימן ע"ה קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן (BRAN) - בנוגע לשיעור מצות חלה תקיט
- סימן ע"ו קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן - בנוגע לשיעור מצות מצה (המשך להג"ל) תקכב
- סימן ע"ז קמח-מלא שהוסר והוחזר המורסן - בנוגע לשיעור כזית לחיוב ברכת המזון (המשך להג"ל) תקכד
- סימן ע"ח הא דנשתנה דרכי האכילה ואוכלין כהיום מורסן לבדו וב"ש לחם-מלא (המשך להג"ל) תקכו
- סימן ע"ט אם מורסן הוסר שלא בכוונה - אם מצטרף בחזרתו (המשך להג"ל) תקכט
- סימן פ' הגם שהדרך היום להסיר המורסן ולהחזירו, מ"מ ההלכה נשארה במקומה (המשך להג"ל) תקל
- סימן פ"א מדות התורה בנפח ושל האומות במשקל - והנפ"מ היוצאות מהכדל זה (המשך להג"ל) תקלג
- קונטרס בענין חינוך לקיום המצוות (ובו ה' תשובות) תקלו
- סימן פ"ב (תשובה א') אם חייבים לחנך הקטן שיעשה את "מעשה המצוה" בהכשר גמור וכחובו של גדול תקלו
- א. למה אין חובה לחנך הקטן בנטילת לולב טרם שיודע לנענעו כדין תקלו
- ב. דינא דתענית שעות ביוהכ"פ אינו הוכחה דמחנכים גם לחצי מעשה המצוה תקלט
- ג. סיכום לדינא ובירורים בנוגע לחינוך בעשיית ברכות תקמ
- סימן פ"ג (תשובה ב') אם חייבים לחנך הקטן ב"חפץ המצוה" הכשר וראוי גם למצוותו של גדול תקמב
- א. בירור דינא דאין להושיב קטן שהגיע לחינוך בסוכה גבוה יותר מעשרים אמה תקמב
- ב. אם יש להוכיח דסוכה גבוהה יותר מכ' שם "סוכה" עליה מהלכתא דבנה בה איצטבא כשרה תקמג
- ג. גדר הלכתא דסוכה ע"ג סוכה דגם בעליונה גבוהה מכ' נפסלת התחתונה תקמה
- ד. גדר איסור "ספינן לקטן בידים" בנוגע לאם שמאכילה בנה שאינו צריך לאמו מחוץ לסוכה תקמו
- ה. בירור הלכתא דסוכה שגבוהה יותר מכ' פוסלת הסוכה שתחתיה מדין סוכה תחת סוכה תקמז
- ו. הוכחה גדולה מהא דקטן מוציא גדול בברהמ"ז דבעינן חינוך בהכשר גמור תקמח
- ז. הא דמחנכים קטן לאכילת ק"פ הגם שאינו מנוי עליו וא"כ אינו החפצא דמצוה תקנ
- ח. סיכום הענין תקנא
- סימן פ"ד (תשובה ג') בירור אם חייבים להקנות הר' מינים לקטן ביום א' דסוכות תקנא

- א. שיטת הראב"ן וכמה ראשונים שאין חובה להקנות תקנא
 ב. האם שייך בכלל להקנות לקטן בקנין גמור את הד' מינים שיהיו שלו דבר תורה תקנג
 ג. האם חייבים להקנות הציצית לקטן כדי שיהיו שלו ויתקיים דינא דו"עשו להם ציצית" תקנה
 ד. האם ראוי להקנות הד' מינים להקטן במתנה ע"מ להחזיר תקנה

סימן פ"ה (תשובה ד') בענין שלא ילמדו קטנים וקטנות יחד בכתה אחת תקנו

- א. אם מצד מצות חינוך יש חובה לאסור מצב כזה תקנה
 ב. סתירה לטעמא דחינוך מהלכות יחוד - דקטן שאינו בר ביאה מתיחד עם אשה תקנה
 ג. יש חיוב למנוע עירוב הכיתות משום שישאר רושם הריעות כשיגדלו ויש בזה משום לפני עור תקנט

סימן פ"ו קטנים שלא שמעו קידוש בליל שבת והבדלה במוצאי שבת, האם חייבים לעשותם למחר

- בבוקר תקס
 א. חובת קטנים בשמיעת קידוש והבדלה תקס
 ב. האם יש חובת חינוך על מצוה שיש להסתפק בה אם יקרה כלל בשנות הגדלות של הבן תקסא
 ג. האם יש חובת חינוך לעשות מצוה ב"זמן הבדיעבד" של עשיית אותו מצוה תקסב
 ד. האם יש חובת חינוך על מצוה שזמנה נופל בתוך שעות השינה של הקטנים תקסב

סימן פ"ז אם ובנה ואיש זר בבית, האם צריכים איש שלישי בלילה תקסד

סימן פ"ח מכתב מהמרא דאתרא שליט"א בענין הנ"ל - יחוד אם ובנה ואיש זר (המשך להנ"ל) תקסז

סימן פ"ט תשובה למכתב הנ"ל - יחוד אם ובנה ואיש זר (המשך להנ"ל) תקסה

מפתח הענינים תקעה

מפתח מקורות תרמה

קונטרס כחצים ביד גיבור - בעניני חינוך תרנט